

บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารเกี่ยวข้อง

ศราวุทธิ์ สิทธิกุล (2540) ศึกษา พฤติกรรมราคา และการพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ กรณีศึกษา: ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพด กุ้งกุลาดำ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการถ่ายทอดราคาของสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยการวิเคราะห์และพยากรณ์การเคลื่อนไหวของราคาสินค้าด้วยแบบจำลอง ARIMA จากการศึกษาพบว่า การส่งผ่านราคาจากตลาดระดับส่งออกมายังตลาดระดับขายส่งกรุงเทพฯของสินค้าที่ศึกษาเกือบทุกประเภทนั้นมีประสิทธิภาพดี ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นของการส่งผ่านราคาอยู่ในช่วงระหว่าง 0.8658-0.9336 แต่สำหรับกรณีของมันสำปะหลังจะเป็นเพียง 0.3382 เท่านั้น สำหรับการส่งผ่านราคาจากตลาดขายส่งไปสู่เกษตรกรพบว่ายางพารา มันสำปะหลัง และกุ้งกุลาดำ มีประสิทธิภาพสูงด้วยค่าความยืดหยุ่นของการส่งผ่านราคาอยู่ในช่วงระหว่าง 0.9487-0.9968 และสำหรับข้าวและข้าวโพดเป็นเพียง 0.453 และ 0.7568 ตามลำดับ

จากการศึกษาแบบจำลอง ARIMA ของราคาสินค้าข้างต้นพบว่าอนุกรมเวลาของทุกราคาสามารถปรับให้เป็นอนุกรมเวลาที่มีเสถียรภาพได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้พยากรณ์ราคาในอนาคตได้ ราคาสินค้าทุกชนิด มีแนวโน้มที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรได้รับ และราคาข้าวโพดขายส่งตลาดกรุงเทพฯ มีลักษณะเคลื่อนไหวตามฤดูกาล ที่กินเวลาแบบ 12 เดือน สำหรับด้านราคาหัวมันสำปะหลังที่เกษตรกรได้รับและราคามันสำปะหลังมันอัดเม็ดขายส่งกรุงเทพฯ มีลักษณะการเคลื่อนไหวแบบวัฏจักร ซึ่งกินเวลา 16 เดือน ส่วนราคากุ้งกุลาดำนั้นจะเคลื่อนไหวแบบฤดูกาลเพียง 5 เดือน

วรารณ เต็มรัตนกุล (2541) ได้ทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนของประเทศไทย ในระหว่างช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากระบบตะกร้าเงินมาเป็นระบบแลกเปลี่ยนลอยตัว โดยใช้แนวคิดต้นทุนการใช้ทรัพยากรในประเทศ (Domestic Resource Cost :DRC) เป็นตัววัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในอุตสาหกรรมประเภทนี้ ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าเมื่อมีการเกิดการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนแล้วนั้น อุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนของประเทศไทยจะมี

ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าต้นทุนในการผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนในประเทศไทยมีต้นทุนที่ต่ำกว่าการนำเข้าเหล็กชนิดนี้ เนื่องจากหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงของระบบอัตราแลกเปลี่ยนนั้นค่าเงินบาทของไทยยังอ่อนค่าลงมากกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกาซึ่งทำให้อุตสาหกรรมชนิดนี้สูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเมื่อประเทศไทยนำเข้าสินค้าเหล็ก และการศึกษาครั้งนี้ยังพบอีกว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศไม่ใช่เป็นปัจจัยเดียวที่จะทำให้ไทยสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แล้วยังมีผลกระทบจากราคานำเข้าเหล็กที่มีอิทธิพลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการผลิตเหล็กในประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรจะดำเนินนโยบายเพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนในประเทศ โดยใช้มาตรการทางด้านภาษีเข้ามาเป็นตัวป้องกันความสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

สิรินทร์ ปิยพฤกษ์ (2541) ศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมแผ่นยิปซัมของประเทศไทย ทั้งภาคการผลิตและภาคการตลาด และศึกษาภาวะการกระจุกตัวของผู้ขายรวมถึงโครงสร้างตลาด นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ต่อแผ่นยิปซัม รวมถึงการพยากรณ์แนวโน้มในอนาคตของอุปสงค์และการวิเคราะห์ถึงผลการศึกษาในเชิงนโยบาย จากผลการศึกษาได้พบว่า

1. อุตสาหกรรมแผ่นยิปซัมในประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่มีผู้ผลิตรายใหญ่เพียง 2 ราย คือ บริษัทสยามอุตสาหกรรมยิปซัม จำกัด (SG) และบริษัทไทยผลิตภัณฑ์ยิปซัม จำกัด (มหาชน) (TG) มีมูลค่าตลาดในประเทศในปี พ.ศ. 2540 ประมาณ 2,400 ล้านบาท มีส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ระหว่าง SG : TG ประมาณร้อยละ 65 : 35 สำหรับภาวะการกระจุกตัวของผู้ขายหรือผู้ผลิต ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2531-2540) มีค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์จีนิที่วัดจากยอดขายของผู้ผลิตเท่ากับ 0.1406 และค่าเฉลี่ยของดัชนีเฮอริว็อค อันดับที่ 2 เท่ากับ 0.0401 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักซึ่งแสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมนี้มีการกระจุกตัวของผู้ขายต่ำ แต่เมื่อศึกษาต่อไปในด้านโครงสร้างตลาดกลับพบว่า โครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมแผ่นยิปซัมมีความเป็นตลาดผูกขาดในเกณฑ์สูง โดยพิจารณาจากระดับราคาขายในท้องตลาดที่อยู่ในระดับสูง เนื่องจากได้ถูกกำหนดจากความร่วมมือกันของผู้ผลิตทั้งสองราย และนอกจากนี้ยังพบอีกว่ามีการปรับราคาค่อนข้างบ่อยครั้ง โดยการปรับราคาแต่ละครั้งผู้ผลิตทั้ง 2 ราย จะปรับในเวลาพร้อมๆ กัน และในอัตราที่เท่ากันเสมอ

2. สำหรับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์แผ่นยิปซัมในประเทศไทยมี 4 ตัวแปรที่สำคัญ ได้แก่ ระดับราคาขายส่งแผ่นยิปซัมในประเทศ ระดับรายได้ของประชากรในประเทศ อัตราเงินเฟ้อ (ระดับราคาสินค้าชนิดอื่นโดยทั่วไป) และจำนวนประชากร โดยมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อปัจจัยแต่ละประเภท เท่ากับ -3.74, 0.18, 0.33 และ 0.40 ตามลำดับ หรือมีความหมายคือ หาก

ระดับราคาขายส่งผ่านยิปซัมฯ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคมีอัตราการเปลี่ยนแปลงทิศทางตรงข้ามถึงร้อยละ 3.74 และหากระดับรายได้ ระดับราคาสินค้าชนิดอื่นโดยทั่วไป ตลอดจนจำนวนประชากร มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการบริโภคมีอัตราการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

รุ่งโรจน์ สิงหนัดกิจ (2542) ได้ศึกษาปัญหาและมาตรการบริหารงานก่อสร้างในสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้ ส่วนแรก การพัฒนาแบบจำลองเพื่อคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างในช่วงเศรษฐกิจถดถอย โดยใช้วิธีความถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งได้อาศัยข้อมูลรายปีตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ถึง 2542 ประกอบด้วย รายได้ประชาชาติ จำนวนประชากร อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาก่อสร้าง เป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจ ในการสร้างแบบจำลองคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างภาคที่อยู่อาศัย ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม มูลค่าสินค้าส่งออก อัตราส่วนเงินออมขององค์กรต่อดัชนีราคาก่อสร้าง ค่าคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างภาคโครงการอุตสาหกรรม และรายได้ของรัฐบาล รายจ่ายของรัฐบาล รวมถึงงบลงทุนของรัฐบาล ค่าคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างภาคสาธารณูปโภค ส่วนที่สอง การวิเคราะห์อัตราส่วนกลางการเงินของบริษัท ในอุตสาหกรรมก่อสร้างแสดงผลกระทบจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจต่อฐานะของกลุ่มบริษัทรับเหมาก่อสร้าง และการดำเนินงานของกลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้าง กลุ่มบริษัทผู้ผลิตวัสดุก่อสร้าง ส่วนสุดท้าย สัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลภาคสนามในประเด็น ปัญหาการบริหารการเงิน ปัญหาการบริหารวัสดุ ปัญหาการบริหารเครื่องจักร ปัญหาการบริหารแรงงาน นับเป็นปัญหาในระดับจุลภาค

ผลจากการศึกษาได้สรุปแนวทางการดำเนินมาตรการและนโยบายในการแก้ไขปัญหาจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในระดับมหภาคนั้น จากแบบจำลองการคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างที่ถูกพัฒนาขึ้นแสดงถึงรายได้ประชาชาติ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาก่อสร้าง ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของปริมาณงานก่อสร้างที่อยู่อาศัย อัตราส่วนของเงินออมขององค์กรต่อดัชนีราคาก่อสร้าง มีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของปริมาณงานก่อสร้างโครงการอุตสาหกรรม รายได้ของรัฐบาล งบลงทุนของรัฐบาล มีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของปริมาณงานก่อสร้างสาธารณูปโภค ส่วนการศึกษาด้านจุลภาค ได้สรุประดับความสำคัญของปัญหาที่ผู้รับเหมาก่อสร้างประสบ และแนวทางในการปรับตัวในการบริหารงานก่อสร้างขององค์กร

วชิราภรณ์ วงศ์ษาเดช (2543) ได้เปรียบเทียบการพยากรณ์ข้อมูลอนุกรมเวลาโดยวิธีคลาสสิกและวิธีบอกซ์แอนด์เจนกินส์ โดยใช้ข้อมูลสถิติการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทยรายเดือน จากศูนย์สถิติการพาณิชย์ ระหว่างเดือน มกราคม 2530 ถึงเดือน ธันวาคม 2539 รวม

ระยะเวลา 120 เดือน การศึกษาการเปรียบเทียบสองวิธีจึงมีการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาแบบคลาสสิกซึ่งใช้วิธีการหาร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาแบบบอซซ์แอนด์เจนกินส์ซึ่งมีขั้นตอนหลักทั้งหมด 5 ขั้นตอนได้แก่ (1) การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (2) การกำหนดรูปแบบแบบจำลอง (3) การประมาณค่าพารามิเตอร์ (4) การตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบ (5) การพยากรณ์ แล้วจึงนำผลจากทั้งแบบมาเปรียบเทียบผล จากการศึกษาพบว่าข้อมูลเป็นข้อมูลที่มีฤดูกาล การพยากรณ์โดยวิธีคลาสสิก ได้สมการพยากรณ์คือ $Y = T \times S$ จำนวนค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย(MSE) เท่ากับ 919,040.06 ล้านบาท และพยากรณ์โดยบอซซ์แอนด์เจนกินส์ ได้รูปแบบสมการพยากรณ์ คือ $ARIMA(2,1,0)(3,1,0)_{12}$ ไม่มีค่าคงที่ จำนวนค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย(MSE) เท่ากับ 691,610.53 ล้านบาท จึงสรุปได้ว่าข้อมูลอนุกรมเวลาโดยวิธีบอซซ์แอนด์เจนกินส์ มีความเหมาะสมกับชุดข้อมูลดังกล่าว เนื่องจากให้ค่าความเฉลี่ยกำลังสองน้อยกว่าการพยากรณ์โดยวิธีคลาสสิก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved